

Sygn. akt V ACz 475/16

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, Wydział V Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Olga Gornowicz – Owczarek (spr.)

Sędziowie: SA Zofia Kołaczyk

SA Wiesława Namirska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowo Akcyjnej w likwidacji w D.

z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

oraz (...) na G.

o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia uczestników

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 23 grudnia 2015 r., sygn. akt XIV GCo 215/15

postanawia:

- 1) odrzucić zażalenie uczestnika (...) na G.;
- 2) na skutek zażalenia (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób,
że wniosek o udzielenie zabezpieczania oddalić;
- 3) pozostawić rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

SSA Wiesława Namirska SSA Olga Gornowicz – Owczarek SSA Zofia Kołaczyk

Sygn. akt V ACz 475/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy udzielił zabezpieczenia roszczenia uprawnionego o wydanie nieruchomości, ewentualnie o ustalenie nieważności umowy sprzedaży nieruchomości (prawa użytkowania wieczystego nieruchomości) zawartej pomiędzy obowiązanymi, poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania spornej nieruchomości. W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż w świetle twierdzeń uprawnionego odnośnie zbycia spornej nieruchomości pomimo istnienia sądowego zakazu jej zbywania, uprawdopodobnione zostało roszczenie, które zamierza on dochodzić. Interes prawny

w żądaniu zabezpieczenia wynikał natomiast z faktu, iż w przypadku dalszego zbycia spornej nieruchomości utrudnione bądź wręcz wyłączone może być osiągnięcie celu postępowania w postaci odzyskania przez uprawnionego spornej nieruchomości.

W zażaleniu na powyższe postanowienie obowiązani wnosili o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucili naruszenie szeregu przepisów zarówno materialno prawnych, jak i procesowych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obowiązanego (...) na G. podlegało odrzuceniu. Zarządzeniem z dnia 22 stycznia 2016 r. (k. 133) doręczonym w dniu 15 lutego 2016 r. (k. 457) Sąd Okręgowy wezwał pełnomocnika obowiązanego do uzupełnienia braków zażalenia w szczególności poprzez wykazanie umocowania osób, które udzieliły pełnomocnictwa do działania w imieniu spółki. W odpowiedzi na powyższe wezwanie, wysłanej w dniu 22 lutego 2016 r. (k. 351, 435), obowiązany wskazanego wyżej braku

nie uzupełnił, natomiast dokumenty nadesłał do akt pismem z dnia 26 kwietnia 2016 r. dotyczącym uzupełnienia braków formalnych wniosku (k. 449). W konsekwencji, wobec

nie wykazania umocowania pełnomocnika do działania w imieniu obowiązanego, zażalenie wniesione przez (...) na G., jako dotknięte brakami, podlegało odrzuceniu na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Wniosek o zabezpieczenie nie mógł zostać uwzględniony ze względu na jego nieprecyzyjne sformułowanie i brak jego uprawdopodobnienia. Uprawniony nie sprecyzował, jakiego rodzaju powództwo ma zabezpieczać żądane postanowienie. W uzasadnieniu wniosku odwołał się do powództwa o ustalenie stosunku prawnego (bez podania o jaki chodzi)

i powództwa o wydanie. Sąd Okręgowy wydając zaskarżone postanowienie dokonał samodzielnego wyboru przedmiotu sprawy, jakiej zabezpieczenie miałyby dotyczyć, do czego nie był uprawniony. Ostatecznie zabezpieczył roszczenie o wydanie nieruchomości, której zakazał zbywania i obciążania uczestnikom postępowania. Tymczasem, jak podał uprawniony, wytoczył on postępowanie o ustalenie „nieistnienia stosunku prawnego przeniesienia nieruchomości z umowy sprzedaży nieruchomości”. Jeżeli Sąd Okręgowy uznał, że żądanie wniosku ma zabezpieczyć powództwo o wydanie powinien rozważyć, czy wnioskodawca uprawdopodobnił swoje prawo własności lub prawo obligacyjne pozwalające na skierowanie do pozwanych żądania wydania nieruchomości. Tymczasem we wniosku w ogóle nie powołano się na takie prawo ani nawet nie próbowano go uprawdopodobnić. Sąd Okręgowy bezkrytycznie podszedł do wniosku uznając, że roszczenie jest uprawdopodobnione, gdyż uprawniony uprawdopodobnił swoje roszczenie z art. 222 k.c.

Nie podał jednak na jakiej podstawie przyjął takie założenie. W treści wniosku, poza powołaniem się na podstawę prawną z art. 222 k.c., próżno doszukać się uzasadnienia dla stwierdzenia takiego prawa. W dodatku Sąd Okręgowy konsekwentnie pominął, że podstawą wniosku było założenie, że w stosunku do uczestnika (...) Sp. z o. o. zapadło już postanowienie zakazujące zbywania i obciążania nieruchomości. Wydanie ponownie tego zakazu miało się więc z celem i trudno doszukiwać się takiej sytuacji interesu prawnego wniosku.

Uprawniony w istocie kwestionował dwie czynności prawne – umowę z dnia 16 kwietnia 2014 r. (k. 182), mocą której użytkowanie wieczyste spornej nieruchomości przeniesione zostało z uprawnionego na rzecz obowiązanego (...) Sp. z o.o. w S. oraz umowę z dnia 24 września 2015 r. (k. 11), mocą której użytkowanie wieczyste nieruchomości przeniesiono z (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz obowiązanego (...) na G.. Ważność umowy z dnia 16 kwietnia 2014 r. co do zasady była przedmiotem oceny w ramach innego postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym z powództwa uprawnionego

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (k. 29), natomiast w niniejszym postępowaniu powód wniosek o nieważność umowy z dnia 24 września 2015 r. zawartej pomiędzy obowiązanymi zasadniczo wywodził z tego, że do jej zawarcia dojsz miało wbrew zakazowi ustanowionemu przez Sąd Rejonowy w trybie zabezpieczenia powództwa

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym na mocy postanowienia z dnia 20 października 2014 r. (k. 28). Z dokumentów przedłożonych przez skarżącego wynika jednak, że postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia z dnia 20 października 2014 r. uchylone zostało na mocy postanowienia z dnia 27 stycznia 2015 r. (k. 211). W konsekwencji wbrew stanowisku uprawnionego, na podstawie dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego nie można uznać, aby do zawarcia umowy z dnia 24 września 2015 r. doszło wbrew zakazowi sądowemu, który uchylony został z dniem 27 stycznia 2015 r. a tym samym, aby z tego względu umowa była nieważna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, uprawniony nie uprawdopodobnił również drugiej z podnoszonych przez siebie we wniosku o zabezpieczenie podstaw nieważności umowy z dnia 24 września 2015 r. w postaci zawarcia jej w wyniku działań przestępnych. Zarzuty uprawnionego w powyższym zakresie są dalece generalne i zasadniczo sprowadzają się do twierdzenia odnośnie nieprawidłowości, do jakich miało dojść przy wyborze organów spółki będącej komplementariuszem uprawnionego i wynikających stąd konsekwencji w postaci działania uprawnionego przez osoby w rzeczywistości do tego nieumocowane, co w szczególności pociągać miało za sobą nieważność zbycia prawa użytkowania wieczystego spornej nieruchomości (nieważność umowy z dnia 16 kwietnia 2014 r.). Jednak zgromadzony w niniejszej w sprawie materiał dowodowy nie pozwala w sposób dostateczny ocenić zasadności zarzutów uprawnionego. Co więcej, z informacji uzyskanej z Sądu Rejestrowego wynika, że również ważność ustanowienia działającego w imieniu uprawnionego likwidatora budzi wątpliwości, a postępowanie w przedmiocie ujawnienia likwidatora w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zawieszona (k. 348). Nie można więc przyjąć, aby przestępny charakter umowy z dnia 16 kwietnia 2014 r. (przez wzgląd na brak umocowania osób działających w imieniu uprawnionego), a w konsekwencji i z dnia 24 września 2015 r. został uprawdopodobniony w stopniu uzasadniającym wniosek o nieważności tych umów.

Z przedstawionych względów uznając, iż uprawniony nie uprawdopodobnił zasadności dochodzonego roszczenia, Sąd Apelacyjny, na skutek zażalenie obowiązanego (...) Sp. z o. o. w S., zmienił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w z w. z art. 397 § 2 k.p.c. w ten sposób, że wniosek o udzielenie zabezpieczenia oddalił.

SSA Wiesława Namirska SSA Olga Gornowicz – Owczarek SSA Zofia Kołaczyk